

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 24 aprel 2021-ci il №31 (2539) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV: Zəngəzur dəhlizinin yaradılması bizim milli, tarixi və gələcək maraqlarımıza tam cavab verir

Aprelin 20-də Hacıqabul rayonuna səfər çərçivəsində bir sıra sosial obyektlərin açılışında iştirak edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Televiziyasına müsahibə verib.

Müsahibəsində ölkə başçısı işgaldan azad olunan ərazilərdə gəden minatımızləmə prosesindən söz açıb. "Çalışacağımız, bütün güclərimizi maksimum səfərbər edək ki, minatımızləmə işləri sürətlə getsin. Eyni zamanda, hem Türkiyədən, hem Rusiyadan bu sahədə kömək göstərən herbçilər də bu işlərlə məşğuldurlar. Mənim göstərişimlə Azərbaycan Müdafiə Nazirliyində bir neçə istehkamçı tabor yaradılıb ki, onlar da bu işlərdə fəal iştirak edirlər və bu günə qədər ən böyük sahəni məhz Müdafiə Nazirliyi temizləyib".

İşgaldan azad olunan ərazilərdə aparılan əsas infrastruktur layihələrinə toxunan Prezident İlham Əliyev bildirib ki, biz erməni vəhşiliyini heç vaxt unutmayacağımız. "Bu gün Ermənistanda böyük hay-haraya səbəb olan Hərbi Qənimətlər Parkının yaradılmasının əsas məqsədi odur ki, Azərbaycan xalqı bu vəhşiliyi heç vaxt unutmasın. Biz heç vaxt unutmalıyız. Biz bunu heç vaxt bağışlamayacağımız. Bunu hər kəs bilsin. Amma bununla paralel olaraq, biz öz maraqlarımızı tə-

min etmək üçün lazımi addımları atmaliyiq. Zəngəzur dəhlizinin yaradılması bizim milli, tarixi və gələcək maraqlarımıza tam cavab verir. Biz Zəngəzur dəhlizini icra edəcəyik, Ermənistən bunu istəsə də, istəməse də. İstəsə, daha asan həll edəcəyik, istəməse də zorla həll edəcəyik. Necə ki, mən müharibədən evvel və müharibə dövründə demişdim ki, bizim torpağımızdan öz xoşnuzla rədd olun, yoxsa sizi zorla çxaracağıq. Belə də oldu. Zəngəzur dəhlizinin taleyi də eyni olacaq".

Dövlət başçısı "İsgəndər-M" raketi ilə bağlı verilən suala da aydınlıq gətirərək qeyd edib ki, Ermənistən ordusunda bu tip rakətlər ola biləzdidi. "Bunun ancaq iki yolu var. Başqa yolu ola bilməz. Çünkü heç bir başqa ölkədə bu rakətlər yoxdur. Bax, bu suala bize cavab verilməlidir. Biz bu cavabı gözləyirik, Azərbaycan xalqı gözləyir. Biz bir çox məsələləri özümüz üçün aydın etmişik. Biz bilirik bu rakətlər nə vaxt və nə üçün atılıb. Ancaq bize rəsmi cavab verilməlidir, bu rakətləri bize atan Ermənisi-

tandan və Rusiyadan. Bu rakət sistemləri ya Ermənistana verilib, yaxud da ki, qanunsuz yollarla Rusiyadan ouğurlanaraq çıxarılib. Bu suallara cavab yoxdur. Əlbəttə ki, bu, xoşagələn veziyət deyil. Rusiya ilə Azərbaycan arasında strateji tərəfdəşləq əlaqələri var. Rusiya sülhmeramlı qüvvələri Azərbaycanın razılığı ilə bizim torpağımıza - Qarabağa, Xankendiye və ətraf yerlərə gətiriləblər. Biz hesab edirdik ki, bu yeni əməkdaşlıq formatı bizim əlaqəlerimizi möhkəmləndirəcək. Əslində, möhkəmləndirməlidir. Ancaq "İsgəndər-M" rakətlərinin Şuşa şəhərində tapılması və bu məsələ ilə bağlı bu güne qədər bize tam cavabın verilməməsi, əlbəttə ki, Azərbaycan xalqında və Azərbaycan rəhbərliyində haqlı olaraq təəssüf və təəccüb hissisi oyadır. Biz ümidi edirik ki, bu məsələyə aydınlıq gətiriləcək".

Prezident İlham Əliyev onu da bildirib ki, "İsgəndər-M" rakətləri ilə bağlı məsələyə aydınlıq gətiriləcək. "Biz ümidi edirik ki, "İsgəndər-M" rakətləri ilə bağlı məsələyə aydınlıq gətiriləcək. Çünkü onlar Qənimətlər

Parkında nümayiş etdirilir. Bunu inkar etmək, sadəcə olaraq, mümkün deyil. Hər halda, biz öz principial mövqeyimizi bundan sonra da nümayiş etdirecəyik. Azərbaycan xalqı bütün vacib məsələlərlə bağlı dolğun məlumat alacaq, necə ki, bu günü qədər alıb. Necə ki, Ermənistən fərqli olaraq bu müharibə dövründə mən tam həqiqəti demişdim. İndi isə Ermənistən rəhbərləri susurlar. Onlara sual veriləndə ki, siz "İsgəndər-M" rakətlərinən istifadə etmisiniz? Susurlar. Ağızlarına su alıblar. Halbuki biz bilirik ki, necə atılıb, nə vaxt atılıb və da çox şey bilirik".

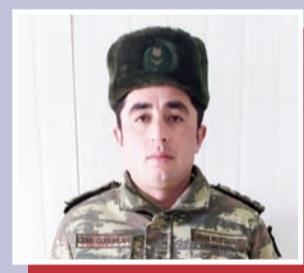
Sonda dövlət başçısı vurgulayıb ki, biz bir çox şeyləri bilirik, sadəcə olaraq, lazım olan vaxtda və məqamda bəzi şeyləri açıqlayıraq. "Bugündü məlumat Azərbaycan içtimaiyyətinə ilk dəfədir ki, çatdırılır. Belə məlumatlar bizdə çoxdur. Ona görə hesab edirəm ki, bütün tərəfdəşlər bizimlə səmimi davranışlıdır. Çünkü səmimiyyət və dosluqlu qarşılıqlı olmalıdır".

"Azərbaycan Ordusu"

Bu gün mənimsənilən biliklər sabahkı ugurların təminatçısıdır

2-ci səhifədə

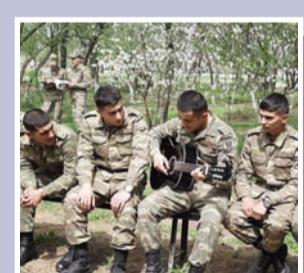
Qələbəni xalqımıza yaşadan oğullarımız

3-cü səhifədə

Təcrübə məşğələlərinə əsasında formalaşır

4-cü səhifədə

"Asudə vaxtimizi səmərəli keçiririk"

7-ci səhifədə

Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarında hərbi hissə komandirləri və müavinləri ilə komandır hazırlığı məşğələsi keçirilib

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarında hərbi hissə komandirləri və müavinləri ilə komandır hazırlığı məşğələsi keçirilib.

Komandır hazırlığı məşğələsi komandirlərin və qərargah zabitlərinin yaranmış mürəkkəb şəraitdə döyüş tapşırığını vaxtında və dəqiq yerinə yetirmek bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə keçirilib. Səhra şəraitində təşkil edilmiş təlim yerlərində "Artilleriya divizionunun atış və ateşin idarə

olunması", "Motoatıcı briqadının ikinci eşelon taborunun müdafiə rayonunu tutması" və "Komanda məntəqəsində döyüş işinin təşkili qaydası" mövzularında məşğələlər keçirilib, zirehli tank texnikalarından praktiki atışları nümayiş olunub.

Məşğələlərin sonunda zabit-

lərin rehbəredici sənədlərdən və hərbi topoqrafiyadan nəzəri bilikləri yoxlanılıb.

Birləşmənin Təlim-Tədris Mərkəzində keçirilən yekunda bildirilib ki, məqbullar götürülən zaman hərbi hissə komandirləri və müavinləri komandır hazırlığından yüksək nəticə göstəriblər.

Zenit-raket bölmələrinin döyüş atışlı taktiki təlimləri keçirilir

Müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi 2021-ci il üçün döyüş hazırlığı planına əsasən, Azərbaycan Ordusunda zenit-raket bölmələrinin döyüş atışlı taktiki təlimləri keçirilir.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, təlimlərdə müxtəlif çaplı zenit qurğularından və zenit-raket komplekslərindən nümunəvi döyüş atışları icra olunur. Real döyüş vəziyyətinə uyğun şəraitdə keçirilən təlimlərdə şərti hava hədəfləri dəqiq atəşlə məhv edilir.

Təlimlərdə əsas diqqət Vətən mühərribəsində əldə edilən təcrübə nəzərə alınmaqla bölmələrin operativ idarəedilməsi, onların digər qoşun növləri ilə qarşılıqlı əlaqədə döyüş fəaliyyətinin təşkili üzrə vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi və şəxsi həyətin döyüş hazırlığı səviyyəsinin yüksəldilməsinə yönəldilir.

"N" hərbi hissəsində xidmet edən topçuların da məşğələlərdə əsas məqsədləri artilleriya qurğularının sırlarına dərinlən yiyələnmək, döyüş hazırlıqlarını daha da artırmaqdır.

Əsgərlərə məşğələ keçən leytenant Zülfəli Cabbarovla görüşüb söhbət etdi. Gənc zabit fərəh hissə ilə dedi ki, bu gün təlim keçən şəxsi həyət Vətən mühərribəsinin iştirakçısıdır. "Onların kifayət qədər döyüş təcrübələri var. Topçularımız 44 gün ərzində ordumuzun üstünlüyü ilə davam edən döyüşlərde üzərlərinə düşən tapşırıqların öhdəsinən bacarıqla gəldilər. Dəqiq atış zərbələri ilə erməni qəsbkarlarının mövqelərini və dayaq məntəqələrini darmadağın etdilər. Müxtəlif istiqamətlərdə düşmən cəbhəsinin yarılmاسında xüsusi fədakarlıq göstərdilər. İşğalçılar dəqiq atış zərbələrimiz qarşısında çox dayana bilməyərək geri çəkdilər. 28 ildən bəri işgalda qalmış şəhər və kəndlərimizi ermənilərdən azad etdi. Vətən mühərribəsində qazandığımız qələbələr qəhrəmanlıq tariximizin səhifələrinə böyük hərflərle yazıldı. Cox sevinirik ki, düşmən üzərində qələbələrin qazanılmasında biz artilleriyaçılarıdan da böyük rol olsa. Döyüşlərdən uğurlarla qayıtsaq da, məşğələlərimizdən də qalmırıq. Qazanılan qələbələr bizi arxaya laşıdırırmı.

Döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq şəxsi həyətə məşğələlər keçirik. Vətən mühərribəsi bir daha göstərdi ki, bilikli, təcrübəli və bacarıqlı olanlar qələbəni daha tez qazanırlar. Ona görə də çalışırıq ki, əsgərlərimizin döyüş hazırlığı yüksək səviyyədə olsun. Bacarıq və təcrübə isə təlim-məşqlərdə, dərslerdə qazanılır. Buna görə də məşğələlərin keçirilməsinə böyük önəm veririk. Bugünkü məş-

Bu gün mənim sənilən biliklər sabahkı uğurların təminatçısıdır

Məharibəni artilleriyası, təsəvvür etmək mümkün deyil. Zaman keçdiyində, insan zəkası elmin hüdudlarını aşdıqca, başqa sahələrlə yanaşı, artilleriya silahlarının da yeni növləri kəşf olunur. Yeni-yeni silah-sursatlar hərbi sərgilərə çıxarılır. Bu gün müasir artilleriya qurğuları, əvvəlki nəsillərə nisbətən daha da uzaq kilometrlərlə məsafədəki hədəfləri vurmağa qadirdir. Deməli, indi hərbçilərimiz zamanla ayaqlaşmalı, daha bilikli, daha zəkəli və daha hazırlıqlı olmalıdır ki, bu qurğuların sırlarını dərinlən mənim səsinən, onlardan istifadə etməklə hədəfləri dəqiq vurmağı bacarsınlar və düşməni daha tez məhv etsinlər.

Şəhərin mövzusunu həyət nəfərlərinə nəzəri cəhətdən mərhələ-mərhələ izah edirik. Bir müddətdən sonra isə praktiki məşğələlərdə əsgərlərimiz həvəslə iştirak edir, öz peşəsində uğur qazanmaq üçün mövzuları daha dərinlən mənimseyirlər.

- Təlim-məşqlərdən yorulmur, yaxşı bilirik ki, nə qədər bilikli və bacarıqlı olsaq, o qədər də hazırlıqlı olacaqıq, - deyə müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu əsgər Elmin Məmmədov söh-

bətimizə qoşuldu. - Komandirlərimiz təlimlərin keçirilməsinə böyük məsuliyyətlə yanaşırlar. Çalışırlar ki, həyət nəfərləri artilleriya qurğularının sırlarını dərinlən mənim səsinən. Mən də top komandiri kimi üzərimə düşən tapşırıqların öhdəsindən bacarıqla gəlməyə çalışıram. Məşğələ prosesində mövzuya uyğun olaraq artilleriya qurğularının taktiki-texniki xüsusiyyətlərini həyət nəfərlərinə həvəs və maraqla öyrədirəm. Daim döyüş hazırlığımızı, peşəkarlığımızı artırı-

rıq. Yaxşı bilirik ki, döyüşdə qəlebəni peşəkarlar qazanır.

Həyət nəfərlərindən Seymour Əlizadə, Taleh Rəhimli, İsgəndər Abdulrahmanov, Rövşən Həsənov, Natig Məmmədov və başqaları ilə də söhbət etdi. Artilleriyaçılar yaxşı bilirik ki, bu gün mənim sənilən biliklər sabahkı uğurların təminatçısıdır. Ona görə də təlim-məşqlərdə fəal iştirak edir, daim təcrübə və peşəkarlıqlarını artırırlar.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu"

"Ermənilər Hərbi Qənimətlər Parkını həzm edə bilmirlər"

Nümayəndə heyətimizin üzvləri minalanmış ərazilərin xəritəsinin verilməməsi ilə bağlı məsələni qaldırır və sessiya müddətində təkrar qaldıracaq. Ermənilərin minalanmış ərazilərin xəritələrini verməməsi də, əslinde, Parlament Assambleyasının sessiyasının müvafiq müzakirələrinə salınmalıdır idi. Ancaq Assambleya yene bitərəf mövqə tutmadı, ikili standartlar özünü göstərdi. Münaqışə qurtarandan sonra hər iki tərəfi narahat edən məsələ müzakirə olunmalıdır idi. Müzakirənin adından bellidir ki, burada yenə qərəzlə mövqə var.

Bu fikirləri Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü Kamal Cəfərov AZERTAC-a müsahibəsində bildirib.

Erməni deputat BakıdaKİ Hərbi Qənimətlər Parkının açılışını həzm edə bilmirlər. Ağır psixoloji vəziyyətdədirler, beyin yuyulmasına məruz qalıblar. Xatırlatdıq ki, ermənilərin töötədiyi Xocalı faciəsi var, mülki əhalinin amansızcasına öldürülməsi faktı var.

Qeyd edib ki, noyabrın 10-dan sonra saxlanılan erməni təxribatçıları ilə bağlı məsələni erməni tərəfi qış sessiyasında da gündəliyə salmağa cəhd edib. Qış sessiyasında ermənilərin niyyətləri baş tutmadı. Yaz sessiyasında isə müvafiq siyasi partiyalara yarvaraq, yüz cür dən geyərək debatlara sala bildilər.

Kamal Cəfərov bildirib ki, o, həmin siyasi partiyaya üzv olmaqla bağlı müraciət edib, ancaq hələ də cavab verilməyib. Bununla bağlı həmin siyasi partiyanın müvafiq qurumlarına müraciət olunub və lazımı məlumat göndərilib.

Beynəlxalq humanitar hüquq mövzusunda seminar keçirilib

2021-ci ilin fəaliyyət planına əsasən, Müdafiə Nazirliyinin dəstəyi və Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin (BQXK) təşkilatçılığı ilə H.Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin kursantları üçün seminar keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, seminarda BQXK-nın Azərbaycan nümayəndəliyinin əməkdaşları şəxsi heyət qarşısında

"BQXK-nın mandati və fəaliyyəti, Beynəlxalq Humanitar Hüquqa giriş" mövzusunda

çıxış edib və onları maraqlandıran sualları cavablandırıblar.

Medallı igidlərimiz

Qələbəni xalqımıza yaşadan oğullarımız

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında rəşadətli Azərbaycan Ordusu torpaqlarımızı işğaldan azad etdi, ərazi bütönlüyüümüz bərpa olundu. 44 gün davam edən əks-hücum əməliyyatı müvəffəqiyyətlə başa çatdı. Vətən mühəribəsi Böyük Zəfərlə yekunlaşdı. Bu zəfəri bizə yaşadan cəsur oğullarımız qorxu bilmədən düşmən üzərinə irəlilədilər, şəhidlərimizin qisasını aldılar.

Vətən torpaqlarının azadlığı uğrunda başlayan döyüslərdə kapitan Sənan Mustafayev də peşəkarlıq nümayiş etdirib. Gənc zabit Qazax rayonunun Qarapapaq kəndində dünyaya göz açıb. Dərsliklərdən erməni qəsbkarlarının xalqımızın başına açdığı əzab-əziyyətləri öyrəndikdən sonra Sənan hərbçi olmaq qərarına gəlib. 2007-ci ildə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə daxil olub. Məktəbi bitirdikdən sonra düşmənə temas xəttində yerləşən "N" hərbi hissəsində xidmətə başlayıb.

- Sentyabrın 27-dən komandanlığın əmrinə əsasən təyin edilmiş istiqamətlər üzrə

hərəkətə başladıq, - deyə gənc zabit səhbətə başladı. - Səhər saatlarından etibarən dəqiq koordinatlar əsasında düşmənin dayaq məntəqələrini, postlarını, təminat yollarını və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərini intensiv artilleriya atəşinə məruz qoyduq. Atəş neticesində düşmənin bir neçə artilleriya batareyasını, texnika və atəş mövqelərini, hərbi hissənin qərargahını, avtomobil parkını, əlahiddə bölmələrini ve yaşayış məntəqələrini darmadağın etdik. İlkəldər həsrətə gözlədiyimiz döyüslər zamanı şəhidlərimizin qisasını düşməndən aldıq.

Səhbətimiz zamanı kapitan Sənan Mustafayevin 2016-ci

ilin Aprel döyüslərinin də iştirakçısı olduğunu öyrəndik.

Vətən mühəribəsində göstərdiyi qəhrəmanlıq və şücaətə görə Sənan Mustafayev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin Sərəncamları ilə "Kəlbəcərin azad olunmasına görə" və "Hərbi xidmətlərə görə" medalları ilə təltif edildi.

**Baş leytenant
Orxan HÜSEYNLİ,
"Azərbaycan Ordusu"**

Azərbaycanla Pakistan arasında hərbi sahədə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub

Azərbaycanın Pakistan-daki səfiri Əli Əlizadə bu ölkənin Hərbi Dəniz Qüvvələrinin komandanı admiral Məhəmməd Amcad Xan Niazi ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ikinci Qarabağ mühəribəsində Azərbaycanın qazandığı tarixi Zəfer münasibətə ilə təbriklərinə çatdırın Məhəmməd Amcad Xan Niazi Pakistanın ölkəmizin haqlı mövqeyini daim dəstəklədiyini, ölkələrimizin bir-birinə göstərdiyi köməyin hər hansı maddi məraqlardan deyil, xalqlarımızın tarixi köklərindən, dini və mədəni əlaqələrindən, ortaq bağlardan qaynaqlandığını

vurğulayıb, Kəşmir məsələsində Azərbaycanın Pakistana destəyini yüksək qiymətləndirib.

Admiral Pakistan Hərbi Dəniz Qüvvələri tərəfindən keçirilən AMAN-21 beynəlxalq hərbi dəniz qüvvələri təlimində Azərbaycan Hərbi Dəniz Qüvvələrinin zabitlərinin iştirak etdiyini və gələcəkdə Azərbaycandan iştirakçıların sayının daha da artırılmasını arzu etdiklərini vurğulayıb. Diqqətə çatdırıb ki, Pakistanın Hərbi Dəniz Qüvvələrinin mövcud təhsil, təlim və hərbi-texniki imkanları Azərbaycan Hərbi Dəniz Qüvvələri üçün daim açıqdır.

Amcad Xan Niazini Pakistanın Hərbi Dəniz Qüvvələri komandanı vəzifəsinə təyin olunması münasibətə təbrik

edən Əli Əlizadə Vətən mühəribəsində Azərbaycanın qələbəsi ilə əlaqədar tebriklərə görə təşəkkürünü bildirib, Pakistan dövlətinin və xalqının ölkəməzə göstərdiyi siyasi və mənəvi dəstəyin Azərbaycan dövləti və xalqı tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini vurğulayıb.

Səfir Azərbaycanın ölkərimiz arasında bütün sahələrdə olduğu kimi, hərbi sahədə əməkdaşlıqla maraqlı olduğunu, hərbi dəniz qüvvələri sahəsində de ikitərəflı əməkdaşlığın uğurla davam etdiyini və daha da inkişaf edəcəyini əmin olduğunu bildirib. Görüşdə regional təhlükəsizlik və ikitərəfli əlaqələrdə qarşılıqlı maraqlı doğuran digər məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Döyüşdən sonra...

Siddətli döyüslər gedirdi. Bir-birinin ardınca gələn qələbə xəbərləri hamını ruhlandırdı. Vətən torpaqlarının işgalinə son qoyulurdu.

Cəbhədə əldə olunan uğurlar hər kəsin sonsuz sevincinə səbəb olurdı. Xalq bütövlükde ölkə başçısının ətrafında six birləşib cəbhədə döyüşən oğullarımıza hər cür yardım edirdi. Bunun qarşılığında rəşadətli ordumuz düşmənin on illər boyu hazırladıqları "top dağıtmaz" ishtehkamlarını inamlı darmadağın edərək addım-addım irəliləyirdi. Əlbətə ki, bu cür gərgin döyüslər itkisiz də mümkün deyildi.

Həmsöhbət olmaq istədiyim boylu-buxunu, yaşca diğərlərdən seçilən döyüşçü Mənaf Muradov əvvəlcə ünsiyyət saxlamaqdan yayındı. Bir üzüne sevinc, bir üzüne kədər çökmüş bu cəsur döyüşçünün həm də qəlbində deyəcək çox sözü olduğunu hiss olunurdu. "Sağlıq olsun, torpaqlarımızı azad edək, mühərbi bitsin, sonra keçdiyimiz döyüş yolumuzdan danışarıq", - Mənaf dedi.

Mənafla növbəti görüşümüz rəşadətli Azərbaycan Ordusunun qazandığı Zəfərdən sonra baş tutdu.

Öyrəndik ki, Mənaf Əkbər oğlu Muradov 1977-ci ildə Kəlbəcər rayonunun Alxsə kəndində anadan olub. Bütün kəlbəcərlilərin taleyiə yazılmış elindən, obasından didərgin düşmək kimi acı həyat Mənafdan da yan keçməyib. Torpaq itkisi bu illər ərzində ona olmazın əzab-əziyyət versə də, heç vaxt ruhdan düşməyib. Nə vaxtsa doğma Kəlbəcəre qayıdacığına əmin olub. Aprel döyüslərindən sonra Mənaf torpaqlarımızın azad ediləcəyi günün yaxınlaşdığını hiss edib və ordu sıralarına yazılmış qərarına gelib. Düşmənlə temas xəttində yerləşən hərbi hissədə sanitər-təlimatçı kimi xidmətə başlayıb. Mühərbi hər hansı günlərini Mənaf belə xatırlayır:

- Həmin ərəfədə müdafiə

olunduğumuz istiqamətdə ermənilər çox fəallaşmışdır. Düşmən ağır silahlardan, o cümlədən artilleriyadan mövqelərimizi vurdu. Bu cür gərginliyi biz heç vaxt yasaşamışdıq. Sentyabrın 27-də bölməmiz düşməni susdurmaq üçün hückuma keçdi. Olduqca çətin anlarıız başladı. Son anda düşmən mövqelərinə daxil ola bildik. Bacarıqlı komandirlərin rehberliyi altında igit oğullarımız düşmənə aman vermedi. Güclü müqavimət göstərməklərinə baxmayaraq, onlar döyüşçülərimizin rəşadəti qarşısında duruş getirə bilmedilər.

Talış, Ağcuq və Suqovuşan istiqamətində gedən döyüslərin fəal iştirakçısı olan Mənaf "Qaranlıq meşə" adlanan ərazidə döyüslərin son dərəcə ağır keçdiyini dedi. Azad edilmiş ərazilərin düşmən tərəfindən yenidən işgala məruz qalması təhlükəsinin qarşısı qətiyyətlə alındı. Oktyabrın 30-da mənfur düşmənin atlığı mərmi Mənafın yaxınlığına düşüb və yaralansa da xoş bir təsadüfdən sağ qalıb. O, sağalandan sonra xidmət yerinə qayıdır. Mənaf Muradov dövlət başçısının Sərəncamı ilə "Cəsür döyüşçü" medalı ilə təltif olunub.

Zabitlərdən Mansur Hüseynovun və Elnur Hacıyevin yüksək döyüşçü peşəkarlığı sayesinde hərbi hissə düşmənə sarsıcı zərbələr vurub. İgid döyüşçülərdən Vüsət Nuriyevin, Əli Surxayevin və başqalarının misilsiz döyüş bacarıqları neticəsində təyin edilmiş hədəfləri məhv etməye müvəffəq olublar. Mənaf qəhrəman döyüşçülərindən söz düşəndə şəhid kapitan Kənan İsrafilovun qətiyyətindən bəhs etdi.

Mənaf Muradov hazırda ailəsi ilə birlikdə Naftalan şəhərində yaşayır. İki qız övladı var. Mənafın en böyük arzusu doğma kəndinə qayıdaraq mənfur erməni faşistlərinin viran qoyduğu yurd yerlərini bərpə edərək qalan ömrünü firavan yaşamaqdır.

**Bəxtiyar ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Qəhrəmanlıq ənənələrimiz daim yaşayacaq!

Minlərlə həmyerlimizin tərkidiyar olduğu tarixi torpaqları işğaldan azad etmək arzusu ilə alışb-yanan oğullarımız ədaləti 2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan Vətən müharibəsi ilə 44 günə bərpa etməyi bacardı. Əzəli və əbədi ərazişlərimizi işğala məruz qoyan düşmən qüvvələri güclü ordumuz qısa müddətdə darmadağın etdi. Məlumdur ki, müharibə varsa, şəhid də olacaq, yaralı da. Lakin Vətən müharibəsindəki qazanılan Böyük Qələbə həm də bütün şəhidlərimizin alınan Böyük Qisası olaraq tarixləşdi.

30 ile yaxın müddətdə soydaşlarımızın didərgin düşdükləri tarixi ərazilərimiz artıq Vətən torpaqlarına birləşdi. Azərbaycan əsgəri xalqımızın ümidi yeri, xalqımız isə əsgərimizin dayağı, ilham mənbəyi oldu. Haqq savaşımızda bütün dünya xalq-ordu-Ali Baş Komandanın birliliyinin ən bariz nümunəsinin şahidi oldu. Bu birlilik dosta sevinc, başucalığı bəxş etdi, düşmənə gözdəyi verdi. Belə ki, döyüşün ilk saatlarından vəzifəsindən, yaşıdan, hətta yaşadığı yerdən (ölkədən) asılı olmayaraq hər bir soydaşımızın qəlibi Azərbaycan əsgəri ilə birlikdə döyüş meydanında döyüñürdü. Ali Baş Komandanımızın verdiyi müjdəli xəbərlər televiziya və radio qarşısında oturan hər bir vətəndaşın ruhuna məlhəm olurdu. Gündən-günə tarixi ərazilərimizin düşməndən təmizlənməsi xəbərləri və işğaldan azad olunan torpaqlarımızda üçrəngli bayraqımızın dalgalanması görüntüləri hər birimizi Böyük Qələbəyə daha da yaxın-ularımızla bölüşməyi özümüze borc bilirik. Qələbə yürüşündə iştirak edən hərçılərimizdən ilk önce müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu çavuş Yusif Hüseynovla söhbətləşdik. Əslən Yevlax rayonundan olan hərbi qulluqçu bildirdi ki, öz bəd xisletli niyyətdən əl çəkməyən düşmənin əl atlığı son təxribat ona çox baha başa gəldi. “Ötən ilin 27 sentyabrında Ali Baş Komandanın qətiyyətindən, xalqımızın dəstəyindən güc alaraq Azərbaycan Ordusuna əks-hücum əməliyyatına başladı. Sanitar vəzifəsində olduğumdan qarşıma qoyulan tapşırıqlar əsasən yarallılara ilkin tibbi yardımın göstərilməsi və onların daha təhlükəsiz əraziyə təxliyə edilmesinə yardım etmək idi. Cəsarətli oğullarımız düşmənin ön xəttini qısa müddədə yarmağı bacardılar. Qarşı tərəfin xeyli canlı qüvvə və texnikası məhv edildi. Düşmənlə üzbeüz döyüşdə iştirak etməsem də, yaralı yoldaşlarımıza göstərdiyim yardımla teselli tapıldım. Bu gün işğaldan azad

"N" hərbi hissəsində şəxsi heyətin sıra hazırlığı məşğələsinə cəlb edildiyinin şahidi olduğunu. Kapitan Mədət Rzayevin tabeliyində olan şəxsi heyət müəyyən komandaları icra edirdi. Öyrənirik ki, məşğələ rəhbəri Vətən müharibəsinin iştirakçısıdır. O, Füzuli, Cəbra-yıl və Xocavənd rayonları istiqamətində döyüşüb.

- Sıra hazırlığı məşğələləri hərbi qulluqçuların nizam-intizamının artırılmasında müstəsna rol oynayır, - deyə kapitan Mədət Rzayev söhbətə başladı. - Hər gün dərs cədvəlinə uyğun olaraq şəxsi heyətlə sıra hazırlığı məşğələləri keçirilir, əvvəlcədən mənimsədikləri hərbi biliklər təkrarlanır. Əsgərlərimiz də məşğələlərdə fəallıq göstərir, komandirlərin biliklərindən bəhrələnirlər. Çalışırıq ki, məşğələlər səmərəli keçsin. Bölməmizdə xidmət edən əsgərlər də üzərlərinə düşən vəzifənin, qarşılıarna qoyulan tapşırığın öhdəsindən ləvığınca qəlirlər.

Zabit onu da vurguladı ki, Azərbaycan əsgəri Vətən müharibəsində yüksək nizam-intizamını, döyüş qabiliyyətini ve peşəkarlığını bütün dünyaya nümayiş etdirdi.

Orduümüzün həyata keçirdiyi uğurlu eks-hükum eməliyyatı
numayış etdi.

paqları işgaldan azad etti il sentyabrin 27-də baş-
cardı. Əzəli və əbədi əra-
ü ordumuz qısa müddətədə

şəfa diləyirəm. Onların hər birinin qəlbimizdə, tariximizdə xüsusi yeri var. Gələcək nəsillə bu oğulları özlərinə örnək biləcək və qəhrəmanlıq ənənələrimiz daim yasavacaq!"

Əsgər Fərid Səmədov isə dedi: "Ordumuzun dövüs mey-

dedi: "Ordumuzun doyuş meydanında qazandığı ardıcıl qələbələr bir daha göstərdi ki, Azərbaycan əsgəri güclüdür, cəsurdur, Ali Baş Komandanın əmrinə hər zaman hazırlıdır. Döyüslərdə düşmənin atdığı mərmilətə yanımıza düşsə də, bölməmizdə geriyə bir addım atmadı. Qorxub ilmedən döyüslərə atılmışdıq. Döyük meydanında çəş-baş qalan düşmən silah-sursatlarını atıb mövqeləri tərk edirdi. Müqəddəs amala doğru irəliləyirdik. Bu amaldan bizi heç bir kənar qüvvə döndərə bilməzdi. Nehayət, savaşda məğlub olan rəqibimiz çıxış yoluńa təslim olmaqdə gördü. Tarixi ədalət bərpa olundu. Əzəli torpaqlarımızı artıq işğalda deyil, azaddır. Xalqımız bu günü böyük sebirsizliklə gözləyirdi. Nehayət, Şuşada, Kəlbəcərdə, Laçında, Füzülidə, Qubadlıda, Cəbrayılda Zəngilanda, Ağdamda və digər yurd yerlərimizdə üçrəngli bayrağımız dalgalanır. Şəhidlərimizi unutmamalıyıq, qazilərimizi unutmamalıyıq. Qazanılan qələbedə onların çox böyük pay var. Yurdun yaşaması üçün canlarını fəda edənlər bu Vətənin bir parçasıdırular. Onlar ən yüksək möqama və ehtiramla layiqdirlər. Döyüslər vaxtı şəhid olan dostlarının ruhunu da ehtiramlı anıram. Allahverdi Alılahverdiyev, Müslüm Vəliyev və onlarla yanaşı hər bir şəhidimizin adı tarixə qızıl hərflərlə hekk olunub. Onlar daim bizim qəlibimizdə yaşayacaqlar".

Növbəti həmsöhbətimiz əslən Zəngilan rayonundan olan əsgər Faiq Açıyevdir. Faiq qeyd etdi ki, qazanılan qələbənin əsasında Vətən sevgisi durur. "Hər birimiz döyüslərdə böyük ruh yüksəkliyi ilə iştirak etdi"

gün bir zamanlar işgalda olan torpaqlarımız azaddır. Hər birmiz bu günləri çoxdan gözleyirdik. Təbii ki, bu tarixi döyüşün iştirakçı olmaq qürurvericidir. Öğullarımın hər biri gələcəyin əsgəridir. Bir ata üçün əsgər valideyni olmaqdan yüksək məqam yoxdur. Şəhidlərimizə rəhmət və gazişlərimizə Allahdan

Müqəddəs döyüşdə qazanılan qələbə ilə şəhidlərimizin qisası alındı və ata-babalarımızdan bizi miras qalan müqəddəs torpaqlarımız Vətən torpağına birləşdi. Xalqımıza verilən zülmün, yaşadılan faciənin cəzası düşmənə Azərbaycan əsgəri tərəfindən artıqlaması ilə verildi. Döyüş tapşırığını alarkən həyecanım sevincə qarışmışdı. İçimdə qeyri-adi hiss var idi. Komandirlərimizin yanımızda olması və bize böyük ruh yüksəkliyi aşılaması bu gün də xatirimdedir. Geriye yol yox idi, hər birimiz irəli getmək haqqında düşünürdü. Tarixi ərazilərimizdən düşməni təmizləmək haqqında düşünürdü. Uğurla yerinə yetirilən tapşırıqları böyük sevinclə qarşılayırdıq, qazandığımız qələbələrdən ruhlanırdıq. Şəhidlərimizin qisasını almaq üçün gecə-gündüz döyüşürdük. Xalqın dəstəyindən, Ali Baş Komandanın etimadından güc alırdıq. Bu döyüşdə tekce düşmən deyil, bütün dünya Azərbaycan Ordusunun və onun şəxsi heyətinin gücünə bələd oldu. Fəxr edirəm ki, güclü ordunun tərkibinde Vətən mühərbişinin istirakçısı oldum".

Baş leytenant
Fuad CƏFƏROV,
"Azərbaycan Ordusu"

Sıra hazırlığı

Təcrübə məşğələlərin əsasında formalasır

tının iştirakçılarından biri de esgər Məbəd Əhmədovdur. O da Füzuli, Cəbrayıl və Xocavənd rayonları istiqamətində döyüşüb. Lakin düşmənin aramsız minaatan atəsi nəticəsində yaralanıb. "Döyüşlər başlayanda yalnız irəli getmə-

yi, doğma el-obamızı yağı düşməndən azad etməyi düsünrüdük. Savadlı və təcrübəli komandirlərimizin rəhbərliyi ilə ard-arda torpaqlarımızı azad edirdik. Xocavənd rayonunu istiqamətində gedən döyüşlərdə minaatan mərminin

timi davam etdirirəm".

Keçirilən dərslərdən, hərbi hissədə yaradılan şəraitdən söz açan əsgər Xeyal İslalı bildirdi ki, bizim üçün hər cür şərait yaradılıb. "Günün nizam qaydasına uyğun olaraq məşğelələr keçirik, əsgər yeməkxanasında dadlı ve keyfiyyətli yeməklərlə qidalanırıq. Komandirlərimiz asudə vaxtda Vətən müharibəsi qəhrəmanlarının keçdiyi döyük yolundan, dövlətimizin ərazi bütönlüyü uğrunda etdiyi fədakarlıqlardan danışırlar. Daima yuxarı komandanlığının diqqət və qayğısı ilə əhatə olunmuşuq. Hərbi xidmətə gəldiyimiz ilk gündən bizlərə doğma münasibət göstərirlər. Keçirilən dərsləri dərinindən menimsəmeyimiz üçün əllerindən gələn əsirgəmirlər. Bu cür şəraitdə xidmət etmək hər birimizə ruh yüksəkliyi asılıyır"

Yüksekliliklere asılıyım .
Ösgərlərdən Amin Abbasov, Elvin İslamov bildirdilər ki, komandirlərin köməyi ilə hərbi biliklərini, dünyagörüşlərini artırırlar. Hər biri hərbi hissədə onlar üçün yaradılan şəraitdən tam razıdır.

**Kapitan
Ruslan HƏSƏNZADƏ,
"Azərbaycan Ordusu",
foto
C.CƏFƏROVUNDUR**

Tarix yazan oğullar

“Yenidən başlamaq mümkün olsaydı...”

Vətən müharibəsi zamanı torpaqlarımızın azadlığı uğrunda cəsur oğullarımız erməni qəşəkarlarına qarşı vuruşdular. Onlar cəsarətləri ilə düşmənə qalib gələrək 44 gün ərzində işğala son qoyular. Xalqımıza böyük sevinc yaşatdilar. Yurdumuzun azadlığı uğrunda gedən döyüslər itkisiz ötüşmədi. Torpaqlarımızın müdafiəsinə qalxan zabit və əsgərlərimizdən Vətən yolunda canından keçənlər də oldu.

İkinci Qarabağ müharibəsində şəhid olanlardan biri de Kəlbiyev Şaiq Namiq oğludur. Əsgər Şaiq Kəlbiyev Vətən mühəribəsində erməni qəşəkarları ilə 16 gün vuruşub. Bu müddət ərzində uzun illər torpaqlarımızı işğaldə saxlayan erməni qəşəkarlarına sarsıcı zərbələr endirib. Ağdərə rayonu, Talış və Suqovuşan kəndləri istiqamətində gedən döyüslərdə əsgər kimi üzərinə düşən tapşırıqların öhdəsində bacarıqla gəlib. Cəsarəti və qorxmazlığı ilə həm əsgər yoldaşlarının, həm də komandirlərinin rəğbetini qazanıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə əsgər Şaiq Kəlbiyev "Vətən uğrunda" medalına layiq görüllüb.

Bu günlərdə Şaiq Kəlbiyevin doğulub boy-a-başa çatdığı Qaradağ rayonunun Sahil qəsəbəsinə üz tutduq. Gedimizdə məqsəd şəhidin valideynləri, dogmaları ilə görüşmək, əgid əsgərimizi yaxından tanımak id. Atası Namiqle yaşadıqları binanın qarşısında görüşdük. Binanın divarına Şaiq Kəlbiyevin xatire lövhəsinin vurulduğunu gördük.

Şəhidin doğmaları ilə salamlasdıqdan sonra əsgər Şaiq Kəlbiyevlə bağlı xatirelər təzələndi. Atası Namiq Kəlbiyev, anası Səkinə Kəlbiyeva övladlarını göz yaşları ilə xatırladılar.

Şaiq Kəlbiyev 10 sentyabr 1994-cü ildə Qaradağ rayonunun Sahil qəsəbəsində dünyaya göz açıb. 2002-ci ildə qəsəbədəki 273 nömrəli orta məktəbin birinci sinfə gedib. Dördüncü sinfə qədər bu məktəbdə oxuyub. Sonra təhsilini 319 nömrəli orta məktəbdə davam etdirib. 2012-ci ildə 9-cu sinfi bitirdikdən sonra Bakı Dövlət Sosial-iqtisadi Koleccine qəbul olub. Bu təhsil ocağında başqa biliklərle yanaşı, dizayner ixtisasına da yiyələnib.

2014-cü ildə koleci bitirdikdən sonra ordu sıralarına yola düşüb. Hələ kiçik yaşlarından Şaiq Vətənə əsgər olmaq arzusu ilə yaşayırı. O, cəbhə bölgəsində yerləşən hərbi hissələrin birində xidmətə başlayıb. Gənc əsgər xidməti müddətində hərbi biliklərə, silah və texnikaların sırlarına dərinən yiyələnib. 2016-cı ilin Aprel döyüslərində Tapqaraqoyunu və Talış kəndlərinin, həmçinin yüksək strateji ehemiyətli yüksəkliklərin azad edilməsində əgidlik göstərir.

Şub. Əməliyyatlarda göstərdiyi şücaət və hünerə görə hərbi hissə komandiri tərəfindən fəxri fərmanla təltif edilib.

Ordu sıralarından tərxis olunduqdan sonra Şaiq Kəlbiyev dizayner ixtisası üzrə müxtəlif müəssisə və təşkilatlarda çalışır. Həmçinin dizayner-tərtibatçı kimi televiziya programlarında keçirilən müxtəlif yarışlarda iştirak edir və qalib gelir. Son vaxtlar Səhiyyə Nazirliyinin nəzdində fealiyyət göstərən "Gender və Tərəqqi" İctimai Birliyində dizayner kimi çalışır. Gündən-günə bu sahədə təcrübəsi artır, fealiyyətinin əhatə dairəsi genişləndir. Gürcüstan və Türkiyə Respublikalarına, İran İslam Respublikasına, həmçinin başqa ölkələrə səfərlər edirdi. Harada olurdusə uğurlar qazanır, Vətənəni ləyqətə temsil edirdi...

27 sentyabr 2020-ci ildə erməni təxribati neticesində Vətən mühəribəsi alovlanır. Azərbaycan Ordusu düşmənin qarşısını almaq üçün əks-hükum əməliyyatlarına başlayır. Şaiq Kəlbiyev Suqovuşan istiqamətində döyüslərə atılır. Talış, Suqovuşan kəndlərinin, həmçinin yüksək strateji ehemiyətli yüksəkliklərin azad edilməsində əgidlik göstərir.

Elə son döyüşü də strateji əhəmiyyətə malik olan yüksəkliklərin biri uğrunda olur. Müdafiəsinə qalxdığı torpaq uğrunda şəhid olur.

Atası Namiq Kəlbiyev zəhmətkəş ailə başçısıdır. Üç övladı var: iki oğlu, bir qızı. Şəhid atası dedi ki, Şaiq ikinci övladımız id. Döyüslər zamanı hərdən zəng edib vuruşduğunu, sağ-salamat olduğunu deyirdi. Danışıği on-on beş saniye çəkirdi. Deyirdi ki, danışmağa da vaxt yoxdur. Hər dəfə soruşanda ki, ne vaxt qayıdaqsan? Cabab verirdi ki, oktyabrın 18-də. Biz də intizarla həmin günü gözləyirdik. Amma oktyabrın 16-da şəhid xeberi geldi. Oktyabrın 18-də oğlumu böyük izdihamla Lökbatan qəsəbəsindəki Şəhidlər xiyabanında torpağı təpsirdi.

Şəhid ailəsi kimi bize göstərilen diqqət və qayğıya görə Ali Baş Komandan İlham Əliyev, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya, Qaradağ rayon İcra Hakimiyyətinin başçısına, Sahil qəsəbəsinin bələdiyyə sədrinə, icra nümayəndəsinə və başqalarına dərin minnətdarlığı bildirəm".

Şəhid anası Səkinə Kəlbiyeva oğlu ilə olan son telefon

danişığından söz açdı:

- Cəbhədən zəng vuranda az danışındı. Deyirdi ki, ana, Allah qoysa, torpaqlarımızı erməni işgalçılardan azad edəndən sonra qayıdaqam. Bax ondan sonra arxayınca oturub söhbət edərik. Amma təəssüflər olsun ki, oğlum bu istəyinə çatmadı, arzuları yarımcıq qaldı. Tez-tez deyirdi ki, ana, mən sənə yaxşı bir oğul olacağam. Elə bir oğul ki, həmişə mənimlə fəxr edəcəksən. Doğrudan da, Şaiq dediyini elədi, həm bizim üçün qeyrətli oğul oldu. İndi mən oğlumlu fəxr edir, qürur duyu-

ram. Şaiq Kəlbiyevin komandiri zabit Şəhriyar Mehdiyev Şaiqin cəsur, qorxmaz əsgər olduğunu dedi: "Həmişə öndə vuruşar, qorxmadan düşmən üzərinə gedər, dəqiq atəşlə erməni qəşəkarlarını məhv edərdi. Döyüşü dostları da ona baxıb ürəklənərdilər. Şaiq Kəlbiyev kimi cəsur, vətənpərvər övlad böyüdüklərinə görə valideynlərinə dərin minnətdarlığını bildirirəm. Şaiqin xatirəsi daim qəlbimizdə yaşayacaq".

- Əks-hükum əməliyyatlarının ilk günlərindən Şaiqin cəyin-çiyyinə vuruşurduq, - deyə əsgər Məhəmmət Kazimov söhbətimizə qoşuldu. - Bütün əməliyyatlarda əgidlik, şücaət göstərirdi. Sanki onda qorxu hissi yox idi, cəsaretlə, hünərlə vuruşurdu.

Valideynləri otaqların birində Şaiqin güşə düzəldiblər. Şaiqin bir vaxtlar oxuduğu kitablara baxıram. Burada türk yazıçısı Orxan Pamukdan tutmuş, Avropa ədəbiyatına qədər nümunələr var. Kitablardan birinin vərəqini qatlanan görürəm. Məşhur yazıçı Mark Levinin "Yenidən başlamaq mümkün olsaydı" kitabıdır. Şaiqin bu kitabı sonanoxumağa vaxtı çatmayıb. Yəqin ki, bu kitabı oxumaqdə cəsur əsgərin məqsədi hər şeyi yenidən başlamağın yollarını öyrənmək olub. Belkə də ümid edib ki, hər şeyi yenidən başlaya bilsə, bütün arzuları çiçək açacaq. Şaiqin yarımcıq qalmış arzularını doğmaları, əzizləri davam etdirəcəklər.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Yaralı yoldaşlarını atəş altında çıxarak kən şəhidlik zirvəsinə ucalan Sərhəd Hüseynov

Səhid Sərhəd Hüseynovun 25 yaşı tamam olur. Ailəsi onun cənnətdə qoyuşduğu ilk doğum günüünü qeyd edir.

AZERTAC-in bölgə müxbiri xəber verir ki, Vətən mühəribəsində ərazi bütövlüyüümüz uğrunda döyüşə atılan, ölmənən gözünə dik baxan igidlərimizdən biri de Sərhəd Hü-

seynovdur. O, 1996-cı il aprelin 21-də Füzuli rayonunun Yağlavənd kəndində dünyaya göz açıb.

Sərhəd torpaqlarımızın yağıldan azad olunacağı günü səbirsizliklə gözləyirdi. Onun böyük boy-a-başa çatlığı Yağlavənd kəndi hələ 1994-cü ildə erməni əsarətindən azad edilmişdi.

Əmisi Adil Həsənov deyir ki, Sərhədin bir arzusu olub, hərbi olmaq, torpaqlarımızı işğaldan azad etmək: "O, həqiqi hərbi xidməti bitirdikdən sonra müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu kimi Vətənin keşiyində dayanıb. Ömrünün 6 ilini Vətənə həsr edən Sərhəd ötən il sentyabrın 27-də düşmən hücumunun qarşısının alınması məqsədilə əks-hükumda həmlə qrupu-

nun üzvü olaraq döyüşə qatılıb. Onun döyüş yolu da elə ata-baba yurduna olan Füzuli istiqamətindən başlayıb. Üç gün gərgin döyüslərdə düşmənə ağır zərbələr endirilməsində Sərhəd və döyüşü yoldaşları şücaət göstəriblər. Sentyabrın 29-da iki yaralı yoldaşını xilas edib, üçüncü yaralını da atəş altında çıxarak kən düşmən tərəfindən snayperle vurulub".

Şəhid anası Sevda Həsənova övlad itkisi nə qədər acı olsa da, Sərhədin torpaqlarımızın azad olunması uğrunda göstərdiyi şücaəti ilə qurur durur. O, övladının vətənpərvər oğlu olduğunu söyləyir. Oğlu haqqında qururla danışan ana bildirir ki, Sərhəd öz arzusuna çatıb, torpaqlarımız yağı düşməndən təmizlənib. Sərhə-

daşım! Rahat uyu, uğrunda can verdiyin bu torpaqlar indi azaddır".

Qardaşının doğum günündə şəhid bacısı Qəriba Umudluun dilində isə bu sözələr var: "Cənnətdə keçirdiyin ilk doğum günün mübarək, qar-

5

Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsi

(İctimai-siyasi hazırlıq dərsinin qrup rəhbərinə dərsə hazırlaşmaq üçün kömək)

Suallar:

1. Almaniyanın SSRİ üzərinə qəflətən hückumu və mühəribənin başlanması.

2. Azərbaycan II Dünya mühəribəsi illərində.

3. Azərbaycanlıların alman faşistlərinə qarşı döyüslərdə qəhrəmanlıqları.

Almaniyanın SSRİ üzərinə qəflətən hückumu və mühəribənin başlanması

İkinci Dünya mühəribəsi illeri bəşəriyyətin XX əsrde üzləşdiyi ən ağır və dəhşətli dövrü olmuşdur. 1933-cü ilin yanvarında Hitlerin Almaniyada hakimiyətə gəlməsi ilə mühəribənin reallaşması həqiqətən əvvildi. Dünya ağılığı iddiasında olan alman faşizmi öz niyyətlərinə çatmaq məqsədilə 1939-cu il sentyabrın 1-də Polşaya hückum etməklə ikinci Dünya mühəribəsinə başlandı. 1941-ci ilin yayına qədər artıq alman faşistləri, demək olar ki, bütün Avropanı, Polşanı, Avstriyanı, Çexoslovakıyanı, Yuqoslaviyanı, Yunanıstanı, bütövlükdə Avropanın bir neçə ölkəsini və Fransanın xeyli hissəsini zəbt etmişdilər. Almaniya hələ 1940-cı ilin ikinci yarısında SSRİ-yə hückum etmək planı hazırlanmağa başlamışdı. Həmin plan 1940-ci il dekabrın 18-də Hitler tərəfindən təsdiq olunmuşdu. Ona simvolik olaraq "Barbarossa" adı verilsə də, "ildırım sürəti mühəribə" planı adlandırıldı. Həmin planın görgə 1941-ci ilin payızına qədər SSRİ diz çökdürlükməli idi.

Dünya ağılığı iddiasında olan faşist Almaniyası 23 avqust 1939-cu ildə imzalanmış, on il müddətində hückum etməmək, dostluq və əməkdaşlıq haqqında müqavilələrini pozaraq, 1941-ci il iyunun 22-də bütün sərhəd boyu SSRİ üzərinə hücum keçdi. Bununla da alman-sovet mühəribəsi başlandı. Bu, Rusiyanın sovet dövrü tarixinə Böyük Vətən mühəribəsi kimi daxil olmuşdur.

Mühəribənin ilk mərhələsində antihitler koalisiyası formalasdı. 1941-ci ilin yayında SSRİ, ABŞ və Böyük Britaniya arasında çox fəal danışıqlar aparıldı və bir sırada müqavilələr imzalandı. Avqustun 2-de ABŞ SSRİ-yə iqtisadi yardım edəcəyi barədə qərarını bildirdi. 1942-ci ilin 23 fevralında ABŞ və Böyük Britaniya arasında təcavüzkara qarşı mübarizəyə qarşılıqlı yardım principləri barədə saziş imzalandı. Faşizm əleyhinə kapitalizm və sosializm sistemlərinin vahid koalisiyası yaradıldı, 50 dövlət birləşdi.

Mühəribənin gedişində əsaslı dönüşün yaranmasına Şərq cəbhəsində sovet qoşunlarının Stalingrad (1942-1943) və Orxan-Kursk ətrafında alman ordularına qarşı keçirdikləri hərbi əməliyyatların müstəsna rolü olmuşdu. 1944-cü ilin əvvəlində etibarən SSRİ qoşunlarının keçirdiyi bir sıra strateji hərbi əməliyyatlar nəticəsində almanlar tərəfindən zəbt olunmuş sovet əraziləri tamamilə azad edildi, döyüslər Avropa ölkələrinə keçirdi. 1944-cü ilin oktyabri üçün SSRİ-nin keçmiş sərhədi bərpa olundu. 1944-cü il iyunun 6-da

Fransanın şimalına (Normandiya) qoşun çıxarıldı. Beleliklə, ikinci cəbhə açıldı. Həmin ilin avqustunda Fransa faşistlərdən azad edildi. 1945-ci il aprelin 16-də Berlin uğrunda döyüşlər başlandı. Aprelin 25-də Elbada müttəfiq qoşunları görüşdü. Berlinin mühəsirəsi başa çatdı. Mayın 2-də Berlin alındı. Mayın 8-də Almaniya danişqızsız təslim aktını imzaladı.

Azərbaycan II Dünya mühəribəsi illərində

Zəngin sərvətlərə və əlverişli coğrafi mövqeyə malik olan Azərbaycan ikinci Dünya mühə-

200 növə qədər məhsul istehsal edirdi. Mühəribə illərində yüngül sənaye müəssisələri cəbhə üzün 1.419 min şinel, 4.227 min komplekt yay paltarı, 3.097 min cüt alt köynəyi, 1.977 min cüt ayaqqabı, 1.417 min cüt komplekt pambıq köynək, 1.417 min patron sumkası və s. göndərmişdi. Ümumilikdə, cəbhəyə respublikamızdan 125 vaqon isti paltar yollanılmışdı. Eyni zamanda, ordu üçün respublikamızdan dava-dərman, tibb preparatları və lazımi başqa dərmanlar da göndərilmişdi. Azərbaycan vətəndaşları 1941-1943-cü illərdə müdafiə fonduna 15 kq qızıl, 952 kq gümüş, 311

SSR-də olan əsgərlər Brest qalası, Leningrad, Moskva, Stalinqrad, Qafqaz uğrunda döyüslərde iştirak etmiş, Kursk, Berlin uğrunda döyüslərdə qəhrəmanlıq göstərmisdir. Onlar Ukraynada, Krim yarımadasında vuruşmuş, Qırımızı Ordunun tərkibində Pribaltikanı, Şərqi Avropanı azad etmişdilər. Azərbaycan xalqının bu mühəribədə göstərdiyi əzmkarlıq və qəhrəmanlıqları haqqında ümummilli lider Heydər Əliyev demişdir: "Azərbaycan xalqı ikinci Dünya mühəribəsində həm döyüş meydandasında, həm də arxa cəbhədə əsl şücaət və əzmkarlıq nümunələri göstərmişdir".

yə görə görkəmli tarixçi alim, akademik Ziya Bünyadov da daxil olmaqla, 20 nəfər azərbaycanlı Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdü. Mühəribə illərində ordu sıralarına nəinki azərbaycanlı kişiler, hətta qocalar və qadınlar da səfərbər olmuş, ən çətin döyüslərdə iştirak edərək qəhrəmanlıq göstərmişdilər. Təyyarəçi Züleyxa Seydməmmədova, snayper Ziba Qəniyeva, gəmi kapitanı Şövkət Səlimova və başqa qadınların şücaətləri diller əzbəri olmuş, tarixə düşmüşdür.

1418 gün davam edən Böyük Vətən mühəribəsi sovet xalqının six birliyinin və vətənə məhəbbətinin nümayişine cevrilmişdi. Böyük qələbə, milliyətindən asılı olmayıraq, xalqların kütəvi qəhrəmanlığını məntiqi nəticəsi idi. Ümummilli lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə yenidən hakimiyətə gəlməsindən sonra mühəribə veteranlarının xidmətləri çox yüksək qiymətləndirilmişdir. Ölkəmizdə mühəribə veteranlarına göstərilən diqqət və qayğı ulu önder Heydər Əliyevin siyasi kursunun layıqli davamçısı, ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən bu gün də yüksək seviyyədə davam etdirilir. Bunu İlham Əliyevin 1941-1945-ci illər mühəribə veteranlarına, əlliilərinə, həlak olmuş və sonralar vəfat etmiş döyüşçülerin dül arvadlarına, mühəribə illərində arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə dövlət qayğısının artırılması haqqında verilmiş fərmani, Qələbə günü münasibətilə hər il mühəribə veteranlarının tebrük edilməsi və onlara verilən birdəfəlik yardımçılar haqqında sərəncamları və yubiley medalları ilə təltif edilməsi buna eyani səbutdur.

XX əsrde bəşəriyyət almanın faşizmi ilə, azərbaycan xalqı isə dörd dəfə (1905-1911, 1918-1924, 1948-1954, 1988-1994) erməni faşizminin vəhşilikləri ilə üzləşmişdir. Erməni daşnaklarının töredikləri vəhşiliklər öz miqyasına və qəddarlığına görə heç də Böyük Vətən mühəribəsində faşistlərin töredikləri vəhşiliklərden geri qalmamışdır. 1991-1994-cü illərdə Növbəti dəfə Azərbaycan Respublikasının erazi bütövlüyüne göz dikən Ermənistən havadarları ilə öz istəyinə qismən nail olmuş, Azərbaycan Respublikasının Qarabağ Muxtar Vilayetini və ona bitişik 7 inzibati rayonu işğal etmişdir. 2020-ci ilin sentyabr ayının sonuna kimi təxribat törədən, dinc sakınları hədəfə alan azığın düşmən üzərində Azərbaycan Ordusunun əks-hücküm eməliyyatları heç vaxt erməni işğalı ilə barışmayaçığını daim döyüşə hazır olduğunu göstərdi. Babaların Böyük Vətən mühəribəsində, ataların Qarabağ mühəribəsində oğulların Aprel döyüslərində və Naxçıvan əməliyyatında göstərdikləri qəhrəmanlıqları özünə örnək götürən qəhrəman Azərbaycan xalqının övladları Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında tarixi ədalət bərpa edildi. Torpaqlarımız erməni işgalindən azad olundu.

**İdeoloji İş və
Mənəvi-Psixoloji
Təminat İdarəesi**

Mövzu: 1941-1945-ci illərdə alman faşizminə qarşı aparılan mübarizədə Azərbaycan xalqının rolu.

İctimai-siyasi hazırlıq qrupunun rəhbərinə bu dərsə hazırlaşarkən II Dünya mühəribəsi haqqında tarixi materiallardan, həmin hadisələrin şahidi olanların xatirələrindən istifadə etmək və mövzunu bölmənin gündəlik hayatı ilə bağlamaq tövsiyə olunur.

ribəsində də iri dövlətlərin marağında mühüm yer tuturdu. Almaniya Bakı neftini ələ keçirmək Sərqi - İran körfezine və Hind okeanına hərəkət etmək niyyətində idi. Hitlerin tapşırığı əsasında hətta Bakının sənaye və hərbi əhəmiyyətli obyektlərinin dəqiq xəritəsi də hazırlanmışdı.

Mühəribə illərində Azərbaycanın bütün iqtisadiyyatı da mühəribə təhləblərinə uyğun qurulmuşdu. Bütün sənaye sahələri cəbhə üçün məhsul istehsal etməyə başlamışdı. Mühəribə illərində bütün Bakı neftinin 70-75%-ni, benzinin 85-90%-ni verirdi. 1941-1945-ci illərdə Bakı ölkəyə (SSRİ) 75 milyon ton neft, 22 milyon ton benzin vermişdi. Bakı döyüşen ordunun cəbhəxanalarından birinə əvvəlmiş, "Katyuşa" raketi, "Şapkin pulemyotu" istehsal edir, burada "YAK-3" qırıcı təyyarəsi yığıldı. Ümumən Bakıda 130-dan çox silah və hissələri hazırlanırdı. Mühəribə illərində Azərbaycanın elm xadimləri də müxtəlif problemlərin uğurlu həlli yolu səyət etmişdilər. Məşhur kimyaçı alımlarımızın, o cümlədən Y.H.Məmmədəliyev, Ə.M.Quliyev, V.H.İsmayılov, V.S.Əliyev və başqalarının birge səyi və əməkdaşlığı nəticəsində ən yüksək oktanlı benzin və sürtkü yağıları növleri alınmışdır. Kimyaçı alımlar mühəribə illərində 38 növ sürtkü yağı, 9 adda təyyarə benzini və 8 növ dizel yağı istehsalını təşkil etmişlər. SSRİ-nin en məşhur kimyaçı alımları içərisində İayiqli yer tutan Yusif Məmmədəliyevin qələbədə xüsusi rolü təqdirəlayıqdır. O, ən yüksək oktanlı təyyarə benzini, donmayan motor və sürtkü yağıları, "Katyuşa" silahı üçün xüsusi mərmilər və başqa qiymətli komponentlər ixтиra etmişdi.

Mühəribə dövründə respublikamızın sənaye müəssisələri qələbə naməne cəbhəni lazımi məhsullarla aramsız olaraq təmin edirdilər. Azərbaycanın yüngül sənayesi cəbhənin ehtiyacları üçün təxminən 30, yeyinti sənayesi 50, yerli sənayesi isə

milyon manatlıq istiqraz vermişdilər.

1941-1945-ci illər Böyük Vətən mühəribəsində Azərbaycan xalqı daha çox itkilərə və hədsiz məhrumiyyətlərə məruz qalmış, düşmən üzərində qələbə qazanılması üçün özünü var qüvvəsinə əsirgəməmişdir. Bu mühəribədə Azərbaycan xalqı öz layiqli sözünü demişdi. Azərbaycan xalqının misisiz xidmətləri, qələbə həmine göstərdiyi fədakarlıq ermənipərest İttifaq rəhbərliyi tərəfindən qiymətləndirilməmiş, hətta Azərbaycana qarşı ayrı-seçkilik, ikili standart tətbiq olunmuşdu. Bakı mühəribə illərində cəbhəyə həm yanacaq verirdi, həm də hərbi texnika istehsal edirdi. Lakin bunun müqabilində Bakıya "qəhrəman şəhər" statusu verilmişdi, keçmiş SSRİ-de Moskva, Leningrad və Kiyevdən sonra iri şəhər olan Bakıya II və III dərəcəli status verildi, Tbilisi və Yerevan isə I dərəcəli şəhər kimi ən yüksək dərəcədə təmin edildi.

Azərbaycanlıların alman faşistlərinə qarşı döyüslərdə qəhrəmanlıqları

Ümumi əhalisi 3,4 milyon olan Azərbaycan "Böyük Vətən mühəribəsi" kimi tarixə düşmən 1941-1945-ci illər mühəribəsinə 640 minə yaxın oğlan və qız göndərmişdi. Böyük Vətən mühəribə illərində Azərbaycanda yaradılan beş milli diviziya - 77-ci, 223-cü, 271-ci, 402-ci və 416-ci diviziyalar şərəflü döyüş yolu keçərək Azərbaycan xalqının və Böyük Vətən mühəribəsinin tarixinə qızıl hərflərlə daxil oldu. Müxtəlif cəbhələrdə göstərdikləri raşadətə görə 416-ci diviziya "Taqanroq diviziysi", döyüşçülərinin əksəriyyətini azərbaycanlılar təşkil edən 227-ci diviziya "Temryuk diviziysi" 77-ci diviziya isə "Simferopol diviziysi" adını qazanmışdır. 416-ci diviziya Qafqazdan Berlində döyüş yolu keçmişdi. Cəbhə xətti üçün Azərbaycanda 15 min tibb işçisi, 750 rabitəçi, 3 min sürücü hazırlanmışdı. Azərbaycan

Asudə vaxt

"Asudə vaxtimizi səmərəli keçiririk"

"N" hərbi hissə-sində şəxsi heyət asudə vaxtda qəzet, jurnal və kitab oxuyur, televiziya verilişlərini, tariximizdən bəhs edən filmləri izləyir, dama, şahmat, futbol və voleybol oynayırlar. Bu amillər şəxsiyyətin hərtərəfli inkişafı, fiziki, mənəvi və estetik mədəniyyətin yüksəlməsi üçün əsas vasitədir. Bu gün bütün hərbi hissələrdə asudə vaxtin səmərəli təşkili üçün məqsədönlü işlər görülüb. İdeoloji otaqlar və istirahət guşaları yaradılıb.

Leytenant Şamil Qəhrəman bildirdi ki, rəhbərliyin diqqət və qayğısı neticəsində bölməmizdə şəxsi heyətin hərtərəfli inkişaf etdirilməsi üçün münbət şərait yaradılıb. "Asudə vaxtda günün nizam qaydalarına uyğun olaraq əsgərlərimiz tarixi məlumatları öyrənir, rəngarəng ekspozitləri seyr edərək zəngin biliklər əldə edirlər. Bunun nəticəsidir ki, şəxsi heyətimiz Vətənə, tarixi köklərimizə, zəngin mədəniyyətimizə və milli irsimizə məhəbbət bəsleyir, əcdadlarımızın iğidlik və rəşadət rəmzinə özlerine örnək bilir. Asudə vaxtlarının düzgün və səmərəli təşkil olunması şəxsi heyətin nizam-intizamına, vətənpərvərlik ruhunda tərbiye olunmasına, dün-

yagörüşünün zənginləşməsinə müsbət təsir edir. Məhz buna görə əsgərlərimizin döyük, atəş, fiziki, sıra hazırlıqları və döyük rühu yüksək səviyyədədir. Vətən mühəribəsi də bunun bariz nümunəsidir. Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi altında başlayan döyüşlərin ilk gündündə etibarən peşəkar hərbçilərimiz yağı düşməni məglub edərək geri çəkilməyə məcbur etdi. Əsgərlərimiz qorxu bilmədən irəli atılıb, sona qədər döyüdürlər. Bunun nəticəsidir ki, qısa müddət ərzində illərdən işgalda olan torpaqlarımız rəşadətli Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi eks-hücum əməliyyatı ilə mənfur erməni əsgərindən azad edildi".

Əsgərlər Elvin Xankişiyyev və Xalıq Xalıqov bildirdilər ki, rəşadətli Azərbaycan Ordusunda xidmət etməkdən qürur hissi duyular. "Hərbi hissədə bizim üçün hər cür şərait yaradılıb. Komandirlərimizin nəzarəti altında asudə vaxtlarımızı səmərəli keçiririk. Müxtəlif oyunlar oynayıb, bədii kitab, qəzet və jurnallar oxuyuruq. Həmcinin yarış və viktoriaqlar da təşkil edilir. Bu cür diqqət və qayığının qarşısında bizim üzərimizdə düşən vəzifə xidmətimizi düzgün təşkil edib, verilen bütün əmr və tapşırıqları vaxtlı-vaxtında icra etməkdir".

Əsgər Kamil Hüseynov da onlar üçün yaradılan şəraitdən razı olduğunu bildirdi. "Asudə vaxtimızda

tarixi filmlər izləyir, ölkəmizdə və dünyada baş verən yeniliklərdən xəbərdar olur. Həmcinin bədii kitablar oxuyur, dünya görüşümüzü artırır. Bununla yanaşı, təmizliyimə diqqət yetirir, sira baxışına hazırlaşırıq. Əsgər yoldaşlıqla mülki həyatda olan xoş xatirələrdən səhəb edir. Bir sözə, boş vaxtlarımızı səmərəli keçiririk".

Əsgərlər Ülvi Məsimli, Samir Məmmədzadə, Sırac Mirzəliyev və digərləri bildirdilər ki, xidmətə başladıqları ilk gündən komandirlərin diqqət və qayğısı ilə əhatə olunublar.

Baş Leytenant
Orxan HÜSEYNLİ,
"Azərbaycan Ordusu"

"Hürkuş" təlim təyyarəsi "Türk Təşəbbüsü" Əsas Telim Təyyarə İayihəsi" əsasında TUSAŞ şirkəti tərəfindən hazırlanır. Türkiyənin ilk pilotu və təyyarə mühəndisi Vecihi Hürkuşun şərəfinə adlandırılan tam rəqəmsal göstəriciye malik olan təyyarənin ilk uçuşu 2013-cü ilin iyundakı həyata keçirilib.

"Hürkuş" təyyarəsinin "Hürkuş-B" və "Hürkuş-C" kimi bir-birindən fərqli versiyaları da mövcuddur. Bu təyyarələrdən təlim təyyarəsi kimi deyil, eyni zamanda, yüngül hücum təyyarəsi kimi də

Hərbi texnikalar, silahlar

"Hürkuş" təlim təyyarəsi

istifadə edilə bilər. Təyyarənin maksimal sürəti saatda 574 kilometr və maksimal uçuş hündürlüyü isə 10577 metrdir. "Hürkuş" təyyarəsinin uzunluğu 11,17 metr, qanadlarının uzunluğu 9,96 metr, hündürlüyü isə 3,70 metr təşkil edir.

Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

İndiyədək "YAŞAT" Fondu dəstəyi ilə 63 qazi müalicə məqsədilə Türkiyəyə göndərilib

"YAŞAT" Fondu yaradıldığı gündən etibarən dörd istiqamətdə fealiyyət göstərir. Həmin fealiyyətlər çərçivəsində növbəti qazilər qrupu müalicə üçün Türkiyə Respublikasına yola salınıb. Onlar 12 nəfərdir. Ümumilikdə, Fondu dəstəyi ilə Türkiyə

Respublikasına göndərilən qazılərin sayı 63 nəfər təşkil edir. Onlardan 7 nəfəri sağalaraq Vətənə geri döñüb. Hazırda qardaş ölkədə 56 ağır yaralı qazının müalicəsi aparılır. Qarşıdakı günlərdə proses davam etdiriləcək.

AZORTAC xəber verir

ki, bunu "YAŞAT" Fondu rəhbəri, Qarabağ qazisi Elvin Hüseynov deyib. Fondu rəhbərinin sözlərinə görə, qazılərin müalicə məqsədile ölkə xaricinə çıxarılması müəyyən prinsip əsasında aparılır: "Belə ki, səhiyyə qurumları tərəfindən ölkəmizdə

müalicəsi mümkün olmayan ağır yaralı qazılərin siyahısı "YAŞAT" Fondu təqdim olunur. Bundan sonra Fondu həmin qazilərin ölkə xaricində müalicə alması üçün fealiyyətə başlayır və proses həyata keçirilir".

Ə.Hüseynov indiyədək "YAŞAT" Fondu 32 milyon manatdan artıq vəsaitin köçürüldüyü və onun 18 milyon manatdan çoxunun təyinatı üzrə xərcəndiyini də diqqətə çatdırır.

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Bayraktar Akinci ilk atış sınağını uğurla tamamlayıb

Türkiyənin Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən layihə çərçivəsində "Baykar" şirkəti tərəfində yerli və milli imkanlarla hazırlanmış Bayraktar Akinci İnsansız Hava Vasitəsi (TİHA) bu gün ilk atış sınağını uğurla tamamlayıb.

Bu barədə şirkətin texniki direktoru Selçuk Bayraktar rəsmi "Twitter" səhifəsində bildirib.

Məlumatda bildirilir ki, daha əvvəl bir çox testi müvəffəqiyyətlə tamamlayan Türkiyənin ilk insansız hava hücum vasitəsi "Bayraktar Akinci" ilk atış testi üçün Türkiyənin milli raket sistemləri istehsalçısı "ROKETSAN" tərəfindən milli imkanlarla hazırlanmış "MAM-C", "MAM-L" və ilk dəfə istifadə olunan "MAM-T" yeni nesil sursatları ilə işə salınıb. Sursatlı uçuş testi kampaniyasının ilk uçuşu "Akinci PT-3" ilə aprelin 17-də baş tutub. Aprelin 21-də ikinci uçuş, 22-də isə ilk atışlar həyata keçiriləb.

Bu il ərzində ilk istehsal olunan vasitələrin sıfarişçiye çatdırılmasını planlaşdırılan "Bayraktar Akinci TİHA" layihəsi çərçivəsində kütłəvi istehsal başladılıb. Kütłəvi istehsal modelinin ilk təyyarəsi olan və integrasiyası tamamlanan "Bayraktar Akinci S-1" isə ötən günlərdə test fealiyyətlərinin icrası üçün Türkiyənin "Çorlu" vilayətinə köçürülbər. Kütłəvi istehsal modellərinin integrasiya işləri "Baykar Milli SİHA AR-GE" və istehsalat Mərkəzində davam etdirilir.

ABŞ-a məxsus qırıcı təyyarələr Estonia'da keçiriləcək hərbi təlimlərdə iştirak edəcək

ABŞ Hərbi-Hava Qüvvələrinə məxsus F-15 E Strike Eagle qırıcıları "Agile Liberty" təlimləri çərçivəsində Estonia'ya gələcək.

Estoniya hava məkanında həyata keçiriləcək təlim uçuşları pilotların aviatuşlayıcılarla qarşılıqlı əlaqəsi üzrə məşq etmək, ön cinaha hava zərbələri endirmək və hava hədəflərini yaxalama məqsədi daşıyır.

Bildirilib ki, təlimlərin keçirilmə zonası Estonia'nın "Emari" aviabazasının, Saaremaa və Hiiumaa adalarının ətraf yerlərini əhatə edir. Estonia Hərbi Hava Qüvvələrinin məlumatına əsasən, qırıcı təyyarələr ən azı 1500 metr yüksəklükde uçacaqlar.

Qeyd edilir ki, ABŞ Hərbi Hava Qüvvələrinin 48-ci qırıcı aviaqanadı Böyük Britaniyada Lakenhit aviabazasında dislokasiya edilib. ABŞ döyük hazırlığını yoxlamaq məqsədilə davamlı olaraq bu kimi təlimlər keçirir. Taktiki məşqələlər NATO müttəfiqləri arasında qarşılıqlı əlaqəni yaxşılaşdırmaq məqsədi daşıyır.

İndoneziyanın sualtı qayığının axtarışında Avstraliya gəmiləri də iştirak edəcək

İndoneziyanın itkin düşmüş sualtı qayığının axtarışında Avstraliya gəmiləri də iştirak edəcək.

Bu barədə Avstraliyanın Müdafiə Nazirliyi məlumat yayılıb. Məlumat deyilir: "Avstraliya hərbi-dəniz qüvvələrinin "Ballarat" və "Sirius" gəmiləri İndoneziyanın itkin düşmüş "KRI Nangala 402" sualtı qayığının axtarış zonasına göndərilib. Avstraliya gəmiləri axtarış zonasını genişləndirir və axtarış işlərinin müddətini uzadır bilər".

Xatırladaq ki, sualtı qayıq İndoneziya hərbi dəniz qüvvələri ilə əlaqəni aprelin 21-də hərbi təlimlərdə iştirak etmək üçün suyun altına endikdən sonra itirib. Qayığın təqrirən 600-700 metr dərinlikdə batlığı güman olunur. Qayıqdakı oksigen ehtiyatı 53 nəfərlik heyətə aprelin 24-dək kifayət edə bilər.

AZERTAC-in materialları əsasında

